

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

2021 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇERİK

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	26

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TOKAT GAZİOSMANPAŞA
ÜNİVERSİTESİ**

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	10
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM BULGULARI.....	13

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1 : Teşkilat Yapısı	3
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....	4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu.....	4
Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu.....	6
Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri.....	6
Tablo 6: Bütçe Dışından Gelen Kaynaklar.....	7
Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	7
Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri.....	8
Tablo 9: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	8

KISALTMALAR

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

km: Kilometre

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Arttırıcı Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi
2. Hurda Satışlarında Gereken Kayıtların Yapılmaması
3. Bilançonun Sermaye Paylarına İlişkin Doğru Bilgi Vermemesi
4. Kiracılardan Tahsil Edilmesi Gereken Elektrik, Su ve Doğalgaz Bedeli Alacaklarının Muhasebeleştirilmemesi

B. Diğer Bulgular

1. Zamanaşımına Uğrayan Depozito ve Teminatların Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi
2. Yüksekokul Sekreterliği Kadrosunun Görevde Yükselme Yönetmeliğine Tabi Şube Müdürlüğü Kadrosuna Sınavsız Atama Yapılması Amacıyla Kullanılması
3. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Gaziosmanpaşa Üniversitesi adıyla Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 1992 yılında kurulan Üniversite, 18.05.2018 tarihinde yürürlüğe giren 7141 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi adını almıştır.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Tokat-Turhal karayolu üzerinde, Tokat il merkezine 9 km. uzaklıkta bulunan Taşlıçiftlik Yerleşkesi, şehir merkezindeki Ali Şevki Erek Yerleşkesi ile Sürekli Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi ve 8 ilçede faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi

Hakkında Kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile diğer ilgili düzenlemelerdir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır

Akademik yapısı fakülte dekanlıkları, yüksekokul müdürlükleri, enstitü müdürlükleri ile araştırma ve uygulama merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; rektör, senato, üniversite yönetim kurulu, rektör yardımcıları, genel sekreter, iç denetim birimi, genel sekreter yardımcıları, koordinatörlükler, daire başkanlıkları ve şube müdürlükleri ile Hukuk Müşavirliği ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde rektöre yardımcı olmaktadır.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi bünyesinde; 17 Fakülte, 2 Yüksekokul, yüksek lisans ve doktora eğitimi veren 1 Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 13 Meslek Yüksekokulu, 1 Devlet Konservatuvarı, 21 Uygulama ve Araştırma Merkezi, Rektörlüğe bağlı 6 bölüm ile eğitim-öğretim faaliyetini sürdürmektedir.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1 : Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
<ul style="list-style-type: none">• Rektör• Rektör Yardımcıları• Genel Sekreterlik• Genel Sekreter Yardımcıları• İç Denetim Birimi• Hukuk Müşavirliği• Daire Başkanlıkları<ol style="list-style-type: none">1. Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı2. Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı3. Personel Daire Başkanlığı4. Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı5. Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığı6. Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı7. Bilgi İşlem Daire Başkanlığı8. İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı• Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü• Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi• Basın ve Halklar İlişkiler Bürosu• Çevre Düzenleme Müdürlüğü• Özel Kalem Müdürlüğü	<ul style="list-style-type: none">• Fakülteler<ul style="list-style-type: none">Diş Hekimliği FakültesiEczacılık FakültesiEğitim FakültesiErbaa Sağlık Bilimleri FakültesiErbaa Sosyal ve Beşeri Bilimler FakültesiFen Edebiyat FakültesiGüzel Sanatlar FakültesiHukuk Fakültesiİktisadi İdari Bilimler Fakültesiİslami İlimler FakültesiMühendislik ve Mimarlık FakültesiSağlık Bilimleri FakültesiSpor Bilimleri FakültesiTıp FakültesiTurhal Uygulamalı Bilimler FakültesiZiraat Fakültesi• Lisansüstü Eğitim Enstitüsü:• Yüksekokullar<ul style="list-style-type: none">Yabancı Diller YüksekokuluZile Dinçerler Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu• Meslek Yüksekokulları<ul style="list-style-type: none">13 Meslek Yüksekokulu• Araştırma ve Uygulama Merkezleri<ul style="list-style-type: none">21 adet Uygulama ve Araştırma Merkezi

Üniversitede 2021 yılsonu itibarıyla akademik ve idari personel sayısı toplam 3.555'dir. Bu personelden; 1.513'ü kadrolu akademik, 15'i yabancı uyruklu akademik, 3'ü Üniversitede görevlendirilen akademik, 940'ı kadrolu idari, 387'si sözleşmeli idari ve 697'si işçi kadrosunda bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdari Hizmetler	440	130	570
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	304	329	633
Teknik Hizmetleri Sınıfı	114	46	160
Avukatlık Hizmetleri	4	0	4
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	78	20	98
Din Hizmetleri Sınıfı	0	1	1
Toplam	940	526	1.466

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli
	Dolu	Boş	Toplam	
Profesör	136	37	173	Tam Zamanlı
Doçent	154	60	214	Tam Zamanlı
Dr. Öğretim Üyesi	371	97	468	Tam Zamanlı
Öğretim Görevlisi	359	74	433	Tam Zamanlı
Araştırma Görevlisi	493	105	598	Tam Zamanlı
TOPLAM	1.513	373	1.886	Tam Zamanlı

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe girmektedir.

1.3. Mali Yapı

“Özel Bütçeli İdare” olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2021 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 400.083.000,00 TL ödenek tahsis edildiği, yıl içinde 54.197.640,00 TL ödenek eklenerek tahsis edilen ödeneğin 454.280.640,00 TL'ye ulaşmış olduğu, bu ödeneğin %97,16'sının yani 441.504.590,00 TL'sinin kullanıldığı, kullanılmayan ödeneğin 1.723.068,00 TL'sinin sonraki seneye aktarıldığı, 11.052.982,00 TL'sinin ise yılsonunda iptal edildiği, yapılan harcamaların %69'unun Personel Giderleri, %11'inin SGK Devlet Primi Giderlerinden, %6'sının Mal ve Hizmet Alım Giderlerinden, %6'sının Cari Transferlerden, %8'inin ise Sermaye Giderlerinden oluştuğu görülmektedir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2021 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2021 Mali Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)	Toplam Ödenek (TL)	Toplam Harcanan (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	285.279.000,00	308.662.645,00	304.154.306,43	99	69
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	45.432.000,00	49.305.425,00	48.281.919,11	98	11
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	28.298.000,00	31.977.570,00	26.072.005,58	81	6
05-Cari Transferler	12.041.000,00	29.373.000,00	28.445.938,26	97	6
06-Sermaye Giderleri	29.033.000,00	34.962.000,00	34.550.420,39	99	8
Toplam	400.083.000,00	454.280.640,00	441.504.589,77	97	100

2021 yılı bütçe başlangıç ödeneği 400.083.000,00 TL olarak tahmin edilmesine karşın bütçe gideri bütçe başlangıç ödeneğinin %110'u oranında yani 441.504.590,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Başlangıç bütçesine göre yalnızca mal ve hizmet alım giderleri tahmin edilenin altında %92 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2021 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2021 Mali Yılı Bütçe Gelirleri

Ekonomik Kodu	Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)	Gerçekleşen Tutar (TL)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.105.000,00	10.756.503,45	118	4
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	375.945.000,00	412.209.762,00	109	91
05-Diğer Gelirler	15.033.000,00	18.508.320,32	123	5
TOPLAM	400.083.000,00	430.718.082,32	108	100

Bütçe gelir tahmininin 400.083.000,00 TL olmasına karşılık gerçekleşmenin %8 fazlasıyla 430.718.082,32 TL'ye ulaşmış olduğu, toplam gelir gerçekleşmesinin bütçe içindeki payının %91'inin Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler, %5'inin Diğer Gelirler ve %4'ünün Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinden oluştuğu görülmektedir.

Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinde tahmin ve gerçekleşme arasındaki yüksek oranda sapma; Örgün ve Yaygın Öğretimden Elde Edilen Gelirler ile Sınav, Kayıt ve Bunlara İlişkin Diğer Hizmet Gelirleri ve Diğer Hizmet Gelirleri toplamının 9.170.079,00 TL, Diğer Gelirlerdeki tahmin ve gerçekleşme arasındaki yüksek oranda sapmanın ise; Öğrenci Katkı Payı Telif Gelirleri ile Araştırma Projeleri Gelirleri Payı toplamının 17.384.003,00 TL olarak gerçekleşmesi sonucu meydana gelmiştir.

Bunun dışında, Üniversiteye 2021 yılında ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilen bütçe dışı kaynaklar gelmiştir.

Tablo 6: Bütçe Dışından Gelen Kaynaklar

Proje Türü	Gelen Tutar	Para Birimi
TÜBİTAK Projeleri	165.500,00	TL
Avrupa Birliği Projeleri	10.318,96	EURO

Üniversitenin bütçe gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık değişim yüzdelerinin seyri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 7: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) A	2020 Yılı (TL) B	2021 Yılı (TL) C	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	202.065.430,37	240.674.362,71	304.154.306,43	19	26
SGK Devlet Prim Giderleri	31.653.844,39	37.757.573,16	48.281.919,11	19	28
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	23.813.651,73	23.549.088,87	26.072.005,58	-1	11
Cari Transferler	9.526.847,65	10.616.627,56	28.445.938,26	11	168
Sermaye Giderleri	34.563.682,99	22.474.063,57	34.550.420,39	-35	54
TOPLAM	301.623.457,13	335.071.715,87	441.504.589,77	11	32

Bütçe giderleri 2021 yılında 2020 yılına göre %32 artış gösterirken en yüksek artış %168 ile Cari Transferler ve %54 ile Sermaye Giderlerinde meydana gelmiştir.

Tablo 8: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2019-2021) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2019 Yılı (TL) A	2020 Yılı (TL) B	2021 Yılı (TL) C	2020-2019 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2021-2020 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.451.410,17	8.485.899,01	11.037.911,57	-10	30
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	281.645.965,43	306.582.307,57	412.209.762,00	9	34
Diğer Gelirler	11.240.239,32	18.729.660,60	18.515.234,72	67	-1
Toplam	302.337.614,92	333.797.867,18	441.762.908,29	10	32
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	128.533,80	26.079,75	288.322,52	-79	10
Net Toplam	302.209.081,12	333.771.787,43	441.474.585,77	10	32

Bütçe gelirleri 2021 yılında 2020 yılına göre %32 artış göstermiştir. En yüksek artış oranı Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirlerde %34 olarak gerçekleşmiştir.

Yukarıda bütçe gelir ve gider tahmin ve gerçekleştirmeleri verilen üniversitenin, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin raporlandığı faaliyet sonuçları tablosunda dönem net faaliyet gelirinin 462.304.801,39 TL, dönem faaliyet giderinin 437.374.552,45 TL olduğu ve 2021 yılını 24.930.248,94 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı görülmektedir.

Tablo 9: 2021 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
437.374.552,45	462.593.123,91	288.322,52	462.304.801,39	24.930.248,94

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır.

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversite Döner Sermaye İşletmesi, 2021 yılını 40.185.563,31 TL net dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversitenin ortağı olduğu Tokat Teknopark Anonim Şirketinin kuruluş kararı 28.01.2010 tarih ve 7489 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayımlanmıştır. Üniversite sermayesi

487.000,00 TL olan Şirkete 370.000,00 TL sermaye ile %79 oranında ortaktır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirilmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirilmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu

- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2021 yılsonu itibarıyla; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67'nci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve malî hizmetler
- Ön malî kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu düzenlemeler olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2021 yılı denetimi kapsamında, mezkûr mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporları mevcuttur.

Üniversitenin 2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2021 yılı Faaliyet Raporu'nda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Bu nedenle personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonu hakkında bilgi sahibi olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devri sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

2019-2023 yıllarını kapsayan Stratejik Plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği; program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren Performans Programı hazırlanmıştır.

İdare, Bütçesi'ni Stratejik Plan ve Performans Programı'na uygun olarak hazırlamıştır.

Risklerin tespitine yönelik prosedürleri içeren Risk Strateji Belgesi tamamlanmış olup buna göre risk tespitleri ve değerlendirmesi yapılmış olup uygulamada yetersizliklerin mevcut olduğu anlaşılmıştır.

Ön Mali Kontrol Sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Ön mali kontrol görevini yürütenler, mali karar ve işlemlerin hazırlanması ve uygulanması aşamalarında görevlendirilmemiştir.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları mevcuttur.

İdare, görev ve hizmetlerini yerine getirmek için bilgi yönetim sistemlerini kullanmaktadır. Ancak bu sistemlerin yönetimin ihtiyaç duyduğu bilgi ve raporları üreterek gerekli analizleri yapma hususunda yetersiz kaldığı değerlendirilmektedir. Mevcut bilgi yönetim sistemleri bilgi güvenliğini ve yedekleme gerekliliklerini sağlayacak şekilde dizayn edilmiştir.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2021 yılı Faaliyet Raporu süresinde hazırlanarak Kurumun web sitesinde yayınlanmıştır.

İç Kontrol Sistemi, görevlendirilen İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu tarafından değerlendirilerek üst yöneticinin onayına sunulmakta ve tespit edilen yetersizlikler kapsamında birimler bilgilendirilmektedir. İdare Faaliyet Raporu'nda yer alan İç Kontrol Güvence Beyanı üst yönetici tarafından, Birim Faaliyet Raporu'nda yer alan İç Kontrol Güvence Beyanı ise harcama yetkilileri tarafından imzalanmış birimlerin web sayfasında yayımlanmıştır.

Üniversite bünyesinde 5 adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadrolardan 3 tanesi doludur. İlgili iç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı, hazırlanan raporların üst yöneticiye sunulduğu, üst yöneticinin de ilgili raporları İç Denetim Koordinasyon Kuruluna gönderdiği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Arttırıcı Harcamaların Doğrudan Giderleştirilmesi

Üniversitenin taşınmaz hesaplarında kayıtlı maddi duran varlıkları için yapılan değer arttırıcı harcamaların ilgili maddi duran varlıkların maliyet bedeline eklenmediği, doğrudan gider olarak muhasebe hesaplarına alındığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 169'uncu maddesinin birinci fıkrasında yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunlara ilişkin birikmiş amortismanların "25 Maddi Duran Varlıklar" hesap grubu içinde takip edileceği, 170'inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin birinci alt bendinde de maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı arttıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edileceği ve amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı belirtilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 47 sıra No.lu "Amortisman ve Tükenme Payları Tebliği"nde duran varlıklardan hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı belirtilmiş olup Tebliğ'in 4'üncü maddesinde duran varlıkların amortisman ve tükenme payına tabi değerlerinin maliyet bedeli olacağı, maliyet bedelinin ise bir varlığın satın alınması, üretilmesi veya değerinin artırılması için yapılan harcamalar veya verilen kıymetlerin toplamı olacağı, bir varlık için yapılan harcamaların, kayıtlı değerine ilave edilmesi halinde, amortisman hesaplamasının varlığın yeni değeri üzerinden yapılacağı belirtilmiştir.

Anılan Tebliğ'in "Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları" başlıklı 6'ncı maddesinde, taşınmaz hesaplarında kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan 34.000,00 TL'lik limiti aşanların değer arttırıcı harcama olarak kabul edileceği ve henüz amortisman ayırma süresini tamamlamamış olan duran varlıklar için yapılan değer arttırıcı harcamaların varlığın maliyet bedeline eklenerek kalan amortisman süresince eşit olarak amortisman ayrılacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla; taşınmaz hesaplarında kayıtlı maddi duran varlıkların değerini arttıran ve tutarı 34.000,00 TL'yi aşan harcamaların ilgili maddi duran varlıkların maliyet bedeline

eklenmesi ve bu duran varlıklar için ayrılan amortisman tutarlarının, söz konusu duran varlığın yenilenen değeri üzerinden hesaplanması Yönetmelik ve Tebliğ hükümleri gereğidir.

Yapılan incelemede, Üniversitenin mülkiyetinde olan bina hüviyetindeki taşınmazlara yönelik değer artırıcı nitelikteki tadilat ve onarım harcamalarının söz konusu varlığın maliyet bedeline eklenmek suretiyle aktifleştirilmediği, doğrudan gider hesapları ile muhasebe kayıtlarına alındığı tespit edilmiştir.

Bu durum, mali tablolarında 252 Binalar Hesabının 2.054,874,10 TL tutarında noksan, 630 Giderler Hesabının ise bu tutar kadar fazla görünmesine sebebiyet vermektedir.

Sonuç olarak Üniversite taşınmazları için yapılan değer artırıcı harcamaların doğrudan giderleştirilmeyip gerekli kayıtların yapılması suretiyle ilgili maddi duran varlığın değerine eklenmesi uygun olacaktır.

BULGU 2: Hurda Satışlarında Gereken Kayıtların Yapılmaması

Hurda satış işlemleri ve buna ilişkin muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda, 2010-2021 yılları arasında toplamda 122.841,23 TL hurda satışı yapıldığı halde 294 ve 299 nolu hesaplara 6.795.561,79 TL kayıt yapıldığı görülmüştür.

Bu durumdan hurda satış ve çıkışlarının tam ve doğru olarak muhasebe kayıtlarına alınmadığı anlaşılmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 214'üncü maddesinde; 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabının, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Anılan Yönetmelik'in 218'inci maddesinde ise 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabının, Diğer Duran Varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplarda kayıtlı amortisman tabi duran varlıklar için ayrılmış olan amortisman tutarlarını izlemek için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Yıl içerisinde gerçekleştirilen hurda satışları ile ilgili muhasebe kayıtlarının incelenmesinde, hurda satış ve çıkış işlemlerinden dolayı Üniversite mülkiyetinden çıkan hurdalar ve bu hurdalara ait amortismanlarla ilgili olarak Yönetmelik'te öngörülen hesaplarda çıkış kayıtlarının yapılmaması suretiyle mali tabloların gerçek durumu yansıtmadığı anlaşılmaktadır.

BULGU 3: Bilançonun Sermaye Paylarına İlişkin Doğru Bilgi Vermemesi

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi TEKNOPARK Anonim Şirketindeki sermaye payı ve taahhütlerin özel bütçe mali rapor ve tablolarında doğru takip edilmediği görülmüştür.

Muhasebenin tam açıklama ilkesi gereği, Üniversitenin varlığı niteliğindeki sermaye payının işlemin içeriğini tam olarak yansıtabilecek şekilde muhasebeleştirilerek raporlanması gerekmektedir. Nitekim Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159'uncu maddesinde mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayelerin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında, Yönetmelik'in 162'nci maddesi gereği döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayelerin ise 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında takip edileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu hesapların işleyişine ilişkin düzenlemelere anılan Yönetmelik'in 161 ve 164'üncü maddelerinde ayrıntılı olarak yer verilmiştir. Kamu kuruluşlarının mali kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izleneceği Yönetmelik'in 165'inci maddesinde belirtilmiştir. Hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları 166'ncı maddede düzenlenmiştir.

Üniversitenin TEKNOPARK Anonim Şirketindeki sermaye payının nominal değeri 370.000,00 TL iken 241 Hesabında takip edilen tutar 22.500,00 TL'dir. Bununla birlikte Döner Sermaye İşletmesinin mali tablolarında Sermaye Hesabında kayıtlı 1.000.000,00 TL'nin tamamının ödenmiş olduğu ancak ilgili tutarın Üniversite mali tablolarında 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmeye devam edildiği tespit edilmiştir. Bahse konu kayıtların yapılmaması yahut eksik yapılmasından dolayı Üniversitenin 2021 yılı Bilançosu'nda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı 347.500,00 TL, 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı 1.000.000,00 TL hatalı raporlanmaktadır.

İdare cevabında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında takibi yapılmayan 347.500,00 TL'nin 2022 yılında kayıtlara alındığını belirtmiş olsa da bu durumun 2021 yılı mali tablolarına etkisi bulunmamaktadır.

Mali tabloların doğru ve tam olması için TEKNOPARK Anonim Şirketindeki sermaye payı ve Döner Sermaye İşletmesine ilişkin sermaye taahhütlerinin muhasebe kayıtlarında mevzuatta yer verilen düzenlemelere uygun şekilde izlenmesi gerekmektedir.

İdare cevabında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında takibi yapılmayan 347.500,00 TL'nin 2022 yılında kayıtlara alındığını belirtmiş olsa da bu durumun 2021 yılı mali tablolarına etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Kiracılardan Tahsil Edilmesi Gereken Elektrik, Su ve Doğalgaz Bedeli Alacaklarının Muhasebeleştirilmemesi

Üniversite tarafından kiraya verilen taşınmazların işletilmesi sırasında kullanılan elektrik, su ve doğalgaz giderlerinin 315.651,03 TL olduğu, 31.12.2021 tarihine kadar oluşan bu tutarın 142.031,14 TL'sinin yılı içinde tahsil edildiği, kalan 173.619,89 TL alacağın 2022 yılına devrettiği görülmüştür.

2022 yılına devredilen söz konusu alacağın 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilmediği anlaşılmıştır. 140 Kişilerden Alacaklar Hesabına kaydedilmesi gerekirken kaydedilmeyen 173.619,89 TL kadar 2021 yılı Bilançosu ile Faaliyet Sonuçları Tablosu'nda hataya neden olunmuştur.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "14 Diğer alacaklar" başlıklı 81'inci maddesinde diğer alacaklar hesap grubunun, faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Üniversite tarafından kiraya verilen çeşitli taşınmazlara ilişkin olarak her ay tahakkuk eden ve kira sözleşmeleri gereğince kiralayanlar tarafından ödenmesi gereken elektrik, su ve doğalgaz giderlerinden doğan alacakların 140 Diğer Alacaklar hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Açıklanan gerekçeyle, 2021 yılı Bilançosu ile Faaliyet Sonuçları Tablosu Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine aykırı olarak 140 Kişilerden Alacaklar Hesabının borcuna ve 600 Gelirler Hesabının alacağına kaydedilmesi gerekirken kaydedilmeyen söz konusu tutar kadar hatalı bilgi sunmaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Zamanaşımına Uğrayan Depozito ve Teminatların Bütçeye Gelir Kaydedilmemesi

Nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan zamanaşımına uğrayan depozito ve teminatların olduğu ve bunların bütçeye gelir kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Hesaba ilişkin işlemler” başlıklı 257’nci maddesinde:

“(1) a) İhale teminatları;

...

3) 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 13 üncü maddesine göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hâllerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle ilgisine iade edilemeyen teminatlar sürenin bitiminde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye gelir kaydedilir; diğer kamu idarelerinde ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere illerde defterdarlık muhasebe müdürlüğü, ilçelerde ise mal müdürlüğünün banka hesaplarına beş iş günü içerisinde aktarılır.

Ayrıca ilgili muhasebe birimine yazıyla bilgi verilir.

d) Zamanaşımı süreleri;

1) İsteklilerden alınan geçici teminatlar, ihale başkası üzerinde kaldığı takdirde; en avantajlı ikinci teklifi veren istekli için sözleşmenin yapıldığı tarihi, diğer istekliler için ihale kararının verildiği tarihi, komisyonca ihaleden vazgeçildiği takdirde; bu husustaki karar tarihini, geçici teminatını yatıran istekli ihaleye girmekten vazgeçtiği takdirde; bu isteğini bildirdiği veya en geç ihalenin başkası üzerinde kaldığı tarihi izleyen günden başlamak üzere 10 yıllık zamanaşımına tabidir.

2) Yüklenicilerden alınan kesin teminatlar, taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun biçimde yerine getirilmesi nedeniyle teminatın geri verilmesi gerektiği tarihi, idarece, yüklenici veya alt yüklenici kusurlu görülerek sözleşme bozulduğu ve teminatını geri almak için yüklenici veya alt yüklenici tarafından mahkemedeki karar alındığı takdirde; hüküm tarihini izleyen günden başlamak üzere 10 yıllık zamanaşımına tabidir.

(2) Muhasebe birimlerince tahsil edilerek bu hesaba kaydedilen paralar, zamanaşımına uğradığında bütçeye gelir kaydedilir.” Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Hesabın işleyişi” başlıklı 258’inci maddesinde:

“b) Borç

3) Alınan depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan gelir kaydedilmesi gerekenler bir taraftan bu hesaba borç, 600 Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800 Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Söz konusu hesaba ilişkin olarak 2021 yılı yevmiye kayıtları incelendiğinde, 2010 yılı ve öncesine ait nakdi geçici ve kesin teminatlara ilişkin olarak 14.286,35 TL teminat tutarı bulunduğu ve bunların zamanaşımı süresini doldurduğu anlaşılmaktadır.

Zamanaşımı süresini doldurduğu anlaşılan 14.286,35 TL teminatın yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince gelir kaydına ilişkin işlemlerin yapılmadığı tespit edilmiştir. Buna göre zamanaşımına uğrayan 14.286,35 TL tutarındaki nakdi teminatın gelir kaydına ilişkin işlemlerin yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Yüksekokul Sekreterliği Kadrosunun Görevde Yükselme Yönetmeliğine Tabi Şube Müdürlüğü Kadrosuna Sınavsız Atama Yapılması Amacıyla Kullanılması

Yüksekokul sekreteri kadrosunda bulunan personelin, görevde yükselme sınavına tabi olan şube müdürlüğü kadrosuna, sınav şartı aranmaksızın atandığı görülmüştür.

Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği’nin 1’inci maddesinde Yönetmelik’in amacının liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumları memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliğine ilişkin usul ve esasları belirlemek olduğu ifade edilmiştir.

Yönetmelik’in 5’inci maddesinde şube müdürü kadrosu görevde yükselmeye tabi kadrolar arasında sayılmış, 6’ncı maddesinde ise görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda;

-İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68'inci maddesinin b bendinde belirtilen hizmet şartlarını taşımak,

-İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla, ilgilinin başvurulan kadroya ilişkin 7'nci maddede belirtilen alt görevlerde toplam en az üç yıl hizmeti bulunmak, ilan edilen kadro için bu şartı sağlayan personel bulunmaması durumu hariç olmak üzere, bu hizmet süresinin en az bir yılını kurumda geçirmiş olmak genel şartlar olarak belirlenmiştir.

Yönetmelik'in 7'nci maddesinde ise şube müdürü kadrosuna atanmak için;

-En az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak,

-İlan edilen kadrolar için belirlenen başvuru süresinin son günü itibarıyla, yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarında şef, koruma ve güvenlik şefi, uzman, sivil savunma uzmanı, araştırmacı, basın ve halkla ilişkiler müşaviri, müze araştırmacısı, çözümleyici, başhemşire, müdür yardımcısı kadrolarından birinde veya en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolardan birinde çalışıyor olmak özel şartlar olarak tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler uyarınca, şube müdürlüğü kadrosuna atanmak için 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 68'inci maddesinin b bendinde belirtilen hizmet şartlarını taşımak ve en az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak yeterli olmayıp bununla birlikte 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumları Personeli Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği'nin öngördüğü liyakat ilkesinin sağlanması için bahsi geçen kadroya atanacak personelin görevde yükselme sınavına girmesi ve bu sınavda başarılı olması gerekmektedir.

Her ne kadar görevde yükselebilmek genel olarak sınav şartına bağlanmış olsa da Yönetmelik, 20'nci maddenin 1'inci fıkrasının (b) bendinde yer alan;

“Gruplar arasındaki görevde yükselme ve unvan değişikliği niteliğindeki atamalar görevde yükselme sınavı veya unvan değişikliği sınavına tabidir. Ancak, Kurumda veya diğer kamu kurum ve kuruluşlarında daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, görevde yükselme sınavı veya unvan değişikliği sınavına tabi tutulmadan atama yapılabilir.”

düzenlemesi ile buna bir istisna getirmiş ve şube müdüründen daha üst görevlere en az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak kaydıyla, genel hükümlere göre sınavsız atama yapılabileceği, yine söz konusu üst görevlerde bulunanların sınav şartı aranmaksızın şube müdürlüğü gibi alt görevlere atanabileceğini hüküm altına alınmıştır.

Ancak ilgili düzenleme ile şube müdürlüğünden daha üst görevlerde kısa süreli çalışılarak şube müdürlüğü kadrosuna yapılacak atamaların; sınavsız geçiş için kullanılması amaçlanmamıştır.

Üniversitede, bazı müdürlük kadrolarına bir süreliğine şube müdürlüğünden daha üst görev olarak kabul edilen yüksekokul sekreterliği görevinde bulunanların atandığı anlaşılmıştır. Bu şekilde şube müdürlüğüne atananlar önce yukarıda değinilen ve üst görev niteliğinde bulunan yüksekokul sekreterliğine atanmış ve nispeten kısa süreler sonrasında şube müdürlüğü kadrolarına atamaları gerçekleştirilmiştir. 2018 tarihinden itibaren yüksekokul sekreterliğinden şube müdürlüğüne atanan 5 personelden biri 7 ay bir diğeri ise 9 ay ilgili sekreterlik görevinde bulunmuştur. İdare her ne kadar; ilgili personelin yöneticilik tecrübelerinden faydalanmak amacıyla işlemlerin gerçekleştirildiğini bu doğrultuda mevzuatla getirilen eşitlik ve liyakat esasının göz ardı edilmediğini ifade etse de şube müdürlüğü kadrolarına yapılan ilgili atamaların sınav şartına ilişkin istisna hükmünden yararlanılarak meydana geldiği anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla 5 personelin; önce yüksekokul sekreterliği kadrosuna, bir süre bu görevde bulunmalarının ardından ise görevde yükselme sınavına tabi tutulmaksızın şube müdürlüğü kadrosuna atanması işlemi Üniversitenin mevzuatla belirlenmiş amaçlarına ulaşması ve memurların eşitlik ve liyakat esasları dahilinde görevlerini yerine getirebilmeleri açısından riskler barındırmaktadır.

BULGU 3: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımlarda Yasaklılık Kontrolünün Yapılmaması

Üniversitede 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılan alımlarda ihalelere katılmaya ilişkin yasaklılık kontrolünün yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Teyit işlemleri" başlıklı 30.5.4'üncü maddesinde 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi uyarınca doğrudan temin yoluyla alım yapılması halinde alım

yapılacak kişi ya da firmanın ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının teyit ettirilmeyeceği ancak anılan Kanun'un 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen parasal limit dahilinde yapılan alımlarda, alım yapılacak gerçek veya tüzel kişinin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrol edilmesi ve yasaklı olduğunun belirlenmesi durumunda, söz konusu kişiden alım yapılmaması gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yapılan incelemede, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi tarafından 22/d kapsamında yapılan alımlarda, alım yapılan gerçek veya tüzel kişilerin Kamu İhale Kurumunun internet sayfasındaki yasaklılar listesinde bulunup bulunmadığının kontrolünün yapılmadığı görülmüştür.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**TOKAT GAZİOSMANPAŞA
ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE
İŞLETMESİ**

2021 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	26
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	28
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	29
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	29
5. DENETİM GÖRÜŞÜ	30
6. DENETİM BULGULARI.....	30
7. EKLER.....	41

KISALTMALAR

KİK: Kamu İhale Kurulu

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Satıcılar Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi
2. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi
3. Yurt Dışından Öğrenci Kabulüne İlişkin İşlemlerin Döner Sermaye İşletmesi Bünyesinde Gerçekleştirilmesi
4. Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kurulunun İzni Olmaksızın Öngörülen Limitin Aşılması
5. Mal Alımına Yönelik İhtiyaçların Kısımlara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yoluyla Karşılanması
6. Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Usul ve Esaslar'a Uygun Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 22.02.2013 tarih ve 28567 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği kapsamında kurulmuştur.

Söz konusu Yönetmelik'in "Faaliyet alanları" başlıklı 5'nci maddesiyle döner sermaye işletmesinin faaliyetleri;

"(1) İşletme; eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutmak ve Üniversitenin esas faaliyetlerini aksatmamak kaydıyla aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerce talep edilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetler yapmak, seminer, konferans, sempozyum düzenlemek ve kurslar açmak.

b) Danışmanlık, her türlü tercüme hizmetleri, plan, proje uygulama, deney raporları, fizibilite etüdü, süreç değerlendirmesi ve geliştirmesi, model deneyleri, bilgi işlem ve iş değerlendirmesi veya organizasyonu, analiz, ölçme, muayene, teknik kontrol, kalite kontrol, standartlara uygunluğun tetkiki ve faaliyet alanı ile ilgili olarak, bakım, onarım ve üretimle ilgili hizmetleri yapmak.

c) Eğitim ve öğretime yönelik uygulamalarla sınırlı olmak üzere, sportif alanda bireysel ve takım olarak performans değerlendirmesi, psikolojik danışmanlık, diyet analiz ve kontrolü, antrenman planlaması, sporcu sağlığını koruma ve geliştirmeye yönelik hizmetlerde bulunmak.

ç) Faaliyet alanı ile ilgili her türlü basım, yayın ve cilt hizmetlerini yerine getirmek.

d) Güzel Sanatlar, müzik ve sahne sanatları alanlarında; müzikli oyunlar ve tiyatro oyunları yazılması, sahnelenmesi, bale ve tiyatro temsilleri ile konser ve resitaller düzenlenmesi ve benzeri hizmetleri yapmak.

e) Sağlık hizmetleri ile ilgili klinikler, poliklinikler, laboratuvarlar, her türlü muayene, tetkik, tedavi, bakım ve hizmet üretmek, yataklı ve yataksız geçici kuruluşlar işletmek ve üretimleri ile ilgili faaliyetlerde bulunmak.

f) Mevcut fiziki kapasiteyi değerlendirerek hizmet birimlerinin faaliyet alanları ile

sınırlı olmak üzere yukarıda sayılanlar dışında kalan her türlü iş, hizmet ve mal üretiminde bulunmak ve Yönetim Kurulunun izni alınmak koşuluyla üretilen iş, hizmet ve malları pazarlamak ve satımı yapılmak üzere satış ve teşhir yerleri açmak.

g) Kimyasal, biyolojik ve benzeri test ve analizler yapmak ve bunlarla ilgili araştırma ve uygulamaları yürütmek.

h) Turizm ve otelcilik sektöründeki mevcut iş gücü ve sektöre yeni girecek iş gücünün, uygulama ve becerilerini geliştirmeye yönelik kurulacak konaklama, yiyecek, içecek tesislerinde mal ve hizmet üretimi ile bunlara ilişkin işleri yapmak.

i) Faaliyet alanları çerçevesinde; fiziki kapasite oranında iş ve hizmet üretmek, bilgi işlem ve bilgisayar teknolojisini kullanarak her türlü iş ve hizmetleri yapmak, bunların satışını yapmak.”

olarak belirlenmiştir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak teşkilatlandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü, 9 idari memur ve 1 sürekli işçi hizmet vermekte olup; 9 idari memurun kadrosu özel bütçededir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 saymanlık müdürü, 4 veri hazırlama kontrol işletmeni ve 1 veznedar bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla, 5018 sayılı Kanun’un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan İşletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik’in 4’üncü maddesine göre hazırlanmakta olup; Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

Başlangıç bütçesi 177.603.990,00 TL olarak tahmin edilen İşletmenin 2021 yılı bütçe gideri 223.262.230,00 TL, bütçe geliri ise 258.776.317,73 TL olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılı Bilançosu’na göre İşletmenin sermayesi 1.000.000,00 TL olup toplam aktif

büyüklüğü ise 49.709.124,07 TL'dir.

2021 yılı gelir tablosuna göre gelir toplamı 260.296.811,25 TL, gider toplamı 220.111.247,94 TL olan Döner Sermaye İşletmesi; yılı 40.185.563,31 TL net kârla tamamlamıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini; Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup; T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu

idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Satıcılar Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi

Satıcılar hesabına kaydedilen tutarların mevzuatta belirlenen sıraya göre ödenmediği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Ödemelerin yapılmasında öncelik" başlıklı 22'nci maddesinde, işletmelerin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderlerin muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği ancak sırasıyla;

- Katkı payları hariç olmak üzere özlük haklarına ilişkin ödemelere,
- Kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara,

- Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarın altındaki giderlere ilişkin ödemelere,
- İhalesi yapılan temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, güvenlik, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmet alımları gibi yoğun emek gerektiren, düzenli ve kesintisiz yürütülmesi gereken hizmetlere ilişkin ödemelere,
- Mevzuatları gereği döner sermaye gelirlerinden; personele yapılacak ek ödeme, katkı payı gibi ödemelere

öncelik verilmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Mevzuat hükümlerinden idarelerin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması nedeniyle alınan mal, hizmet ve yapım karşılığı 320 Satıcılar Hesabına kaydedilen tutarlara ilişkin ilk olarak öncelikli giderlerin ödeneceği diğer ödemelerin ise muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre gerçekleştirileceği anlaşılmaktadır.

Tedavi hizmetlerine yönelik kesintisiz ve ertelenemez nitelikteki alımların İdarece öncelikli olarak ödendiği, ihalelerde vade öngörülmesi durumunda kamu menfaati dikkate alınarak ödemelerin muhasebe kayıtlarına alındığı sıra takip edilmeksizin gerçekleştirildiği İdare tarafından ifade edilmiş olsa da mevzuatta öncelik verilmesi gereken giderler sayılmış kesintisiz ve ertelenemez nitelikteki alımlar bu kapsamda değerlendirilmiştir. Diğer giderlerin ise muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödeneceği bahse konu mevzuat ile hüküm altına alınmıştır.

Hal böyle iken, satıcılar hesabında kayıtlı tutarların ödenmesi aşamasında, nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması neticesinde giderlerin mevzuatta yer alan öncelik ve kayıtlara alınma sırasına göre ödenmediği tespit edilmiştir.

BULGU 2: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine ait vadeli banka hesaplarına tahakkuk eden faiz tutarlarından, banka tarafından %5 oranında gelir vergisi tevkiyatı yapılmış ancak bu işlemin kurum hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 421'inci maddesinde faiz gelirin ilişkin yapılması gereken muhasebe kaydı düzenlenmiştir. İlgili hükme göre bankada bulunan mevduata dönem sonunda tahakkuk ettirilen faizlerin brüt tutarı 642 Faiz Gelirleri Hesabına alacak, faiz geliri üzerinden yapılan vergi ve fon payı kesintilerinin 193

Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar Hesabına, kalan tutarların da ilgili hesaplara borç kaydedilmesi öngörülmüştür.

Bankalar nezdinde açılan hesaplardan elde edilen faiz gelirleri; gayrisafilik ilkesi ve Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun şekilde brüt faiz geliri, yapılan stopaj kesintisi ile net faiz geliri olarak ayrı ayrı yevmiye kayıtlarında yer almalıdır. İlgili hüküm gereğince tahakkuk ederek hesaplara geçen faiz miktarının, stopaj suretiyle kesilen toplam 123.332,60 TL vergi tutarı düşülmeksizin, gelir hesaplarına kaydedilmesi, ödenen verginin ise ilgili gider hesapları aracılığıyla muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin ilgili hükümlerine aykırı olarak üniversite tarafından yapılan söz konusu muhasebe kaydı sonucunda tevkifat tutarı 123.332,60 TL kadar 2021 yılı Gelir Tablosu'nda hataya neden olduğu anlaşılmıştır.

BULGU 3: Yurt Dışından Öğrenci Kabulüne İlişkin İşlemlerin Döner Sermaye İşletmesi Bünyesinde Gerçekleştirilmesi

Yabancı uyruklu öğrencilerden tahsil edilen sınav ve başvuru ücretlerinin Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi gelirleri içerisinde yer alması gerekirken Döner Sermaye İşletmesinin gelirlerine eklendiği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğrenim Kanunu'nun “Gelir kaynakları” başlıklı 55’inci maddesi;

“Yükseköğretim üst kuruluşları, yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı birimlerin gelir kaynakları:

- a. Her yıl bütçeye konulacak ödenekler,*
- b. Kurumlarca yapılacak yardımlar,*
- c. Alınacak harç ve ücretler,*
- d. Yayın ve satış gelirleri,*
- e. Taşınır ve taşınmaz malların gelirleri,*
- f. Döner sermaye işletmelerinden elde edilecek kârlar,*
- g. Bağışlar, vasiyetler ve diğer gelirlerdir.”*

şeklindedir.

Madde hükmü incelendiğinde, yabancı uyruklu öğrenci adaylarından alınan sınav ve başvuru ücretlerinin; “alınacak harç ve ücretler” içinde değerlendirilmesi gerektiği

anlaşılmaktadır. Üniversite tarafından yabancı uyruklu öğrenci sınav ve başvuru işlemleri sonucunda alınan ücretler, kamu hizmetinin bedeli olarak alınan ücretlerdir. Yapılan sınav faaliyetini üniversite öğretim elemanları tarafından döner sermaye kapsamında üretilen özel bir hizmet olarak nitelendirmek mümkün değildir. Dolayısıyla bu hizmetler üniversiteler açısından olağan bir görev ve kamu hizmeti olup katılımcılardan elde edilen gelirin üniversitenin özel bütçesine aktarılması gerekmektedir.

Bununla beraber, Sayıştay Temyiz Kurulunun 11.01.2017 tarih ve 42589 sayılı Kararı ile yabancı uyruklu öğrenci sınavı kapsamında alınan ücretlerin üniversitenin geliri olması dolayısıyla bu gelirin ek ödeme olarak dağıtılması 2547 sayılı Kanun'un 55'inci maddesine uygun bulunmamıştır.

Ancak yapılan incelemelerde Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinde eğitim görmek için başvuruda bulunan yabancı uyruklu aday öğrencilerden başvuru değerlendirme ve sınav hizmetlerinin karşılığı olarak ücret tahsil edildiği ve bahse konu ücretin Döner Sermaye İşletmesi gelirlerine eklendiği tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine göre Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in 5'inci maddesinde işletmelerin faaliyet alanları tanımlanmıştır. Bu maddeye göre, Döner Sermayeli İşletmelerin faaliyet alanları aşağıda gösterildiği gibidir:

“ ...

a) *Bilimsel görüş vermek, proje hazırlamak, araştırma, uygulama ve benzeri hizmetler yapmak,*

b) *Belirli bilimsel sonuçların uygulamasını sağlamak,*

c) *Üniversite ve ona bağlı kurumlarda hasta muayene ve tedavisi yapmak ve bunlarla ilgili tahlil ve araştırmaları yürütmek,*

ç) *Yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretiminde bulunmak,*

amaçlarından biri veya birkaçına yönelik faaliyette bulunması gerekir.

(2) *Döner sermaye işletmeleri, çalışmalarını sırasında eğitim ve öğretim ile bunlara katkıda bulunan uygulamayı ön planda tutar.”*

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde geçen;

"(1) Bu Yönetmelikte geçen;

...

b) Döner Sermaye: Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine kanunlarla verilen asli ve sürekli kamu görevlerine bağlı olarak ortaya çıkan ve genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan mal ve hizmet üretimine ilişkin faaliyetlerin sürdürülebilmesi için, kamu idaresine bağlı olarak kurulmuş işletmelere tahsis edilen sermayeyi,

...

ifade eder." hükmü ile Yükseköğretim Kurumları Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik'in yukarıda yer verilen 5'inci maddesinin ç bendi;

"Yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim faaliyet alanları ile sınırlı olarak mal ve hizmet üretiminde bulunmak,"

hükmü bir arada değerlendirildiğinde bir yükseköğretim kurumuna mevzuat ile verilmiş bir görevin/faaliyetin döner sermaye faaliyetleri kapsamında ele alınabilmesi için o faaliyetin öncelikle genel idare esaslarına göre yürütülmesi mümkün olmayan bir nitelikte olması gerekmektedir.

Dolayısı ile Yönetmelik' in faaliyet alanları başlıklı 5'inci maddesinde geçen faaliyetler açısından öncelikle yapılan faaliyetin genel idare esaslarına göre yürütülmesinin mümkün olup olmadığının değerlendirilmesi ve bu değerlendirme sonucunda bir faaliyet eğer genel idare esaslarına göre özel bütçe içerisinde yürütülemiyor ise döner sermaye faaliyet alanı kapsamına alınması gerekmektedir.

Ancak yapılan incelemelerde Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesinde eğitim görmek için başvuruda bulunan yabancı uyruklu aday öğrencilerden başvuru değerlendirme hizmetinin ve yapılması durumunda sınav hizmetlerinin karşılığı olarak bir ücret tahsil edildiği ve bahse konu ücretin Döner Sermaye İşletmesi gelirlerine eklendiği tespit edilmiştir. Sınav, başvuru ve başvuruların değerlendirilmesi işlemi yükseköğretim kurumlarınca verilen eğitim-öğretim hizmetinin ayrılmaz bir parçası olduğundan; bu gerekçeyle tahsil edilecek ücretlerin özel bütçeye öz gelir olarak kaydedilmesi ve bu gelirlerin öğrencilere üniversite tarafından sunulan

çeşitli (beslenme, barınma, sağlık, spor, kültür ve diğer sosyal hizmet giderleri) hizmetlerin ve diğer giderlerin finansmanında kullanılması gerekmektedir.

BULGU 4: Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kurulunun İzni Olmaksızın Öngörülen Limitin Aşılması

İşletmede 4734 sayılı Kanun'un 21'inci maddesi (f) fıkrası ve 22'nci maddesi (d) fıkrası kapsamında yapılan mal ve hizmet alım bedellerinin bütçeye bu amaçla konulan ödeneğin %10'unu; Kamu İhale Kurulunun izni olmaksızın aştığı anlaşılmıştır. Bununla birlikte bahse konu işlemin takibine ilişkin bir mekanizma oluşturulmadığından limiti aşan alım tutarı tam ve doğru olarak hesaplanamamıştır.

4734 sayılı Kanun'un 62'nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde; Kanun'un 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun (KİK) uygun görüşü olmadıkça aşılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan maddenin uygulanmasına ilişkin açıklamalara yer verilen Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21'inci maddesinde; sınırın uygulanmasında idarelerce, bütçede belirlenen toplam ödenek miktarının dikkate alınması, idare bütçelerine konan toplam ödenekler üzerinden mal, hizmet ve yapım işleri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanıp takip edilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Özetle, 4734 sayılı Kanun'da ihtiyaçların temel ihale usulleriyle temin edilmesi esas olup mevzuatta öngörülen parasal limitlerin altında kalan nispeten daha düşük tutarlı ihtiyaçların, doğrudan temin yöntemiyle ya da pazarlık usulü ile karşılanmasına imkan tanınmıştır. Bununla birlikte Kanun'un 62'nci maddesinde bahse konu usullerin kullanımına sınırlama getirilmiştir. Bu kapsamda %10 sınırının mal, hizmet ve yapım işleri için ayrı ayrı takip edilmesi ve bu oranın aşılması durumunda KİK'e başvurularak uygun görüşü alınması gerekmektedir.

Ancak Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde yapılan incelemelerde, 2021 yılında mal ve hizmet alımlarında yasal sınır olan %10 oranının aşıldığı ve KİK'ten uygun görüş alınmadığı görülmüştür. Aşılan tutarın tespitine ilişkin hesaplamalar İşletmenin kullanmış olduğu bilgi yönetim sisteminin ihtiyaç olan bilgilerin raporlamasına izin

vermemesi ve takibe ilişkin bir mekanizma oluşturulmaması nedeniyle tam ve doğru olarak yapılamamıştır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 21.3. maddesinde;

“Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, ihale ve harcama yapmaya yetkili birimlerinin 4734 sayılı Kanununun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yaptıkları harcamalarının, toplam ödeneklerinin % 10 oranını aşıp aşmadıklarını takip edeceklerdir. Kurum ve kuruluşlar ilgili veya bağlı birimlerine mal ve hizmet alımı ile yapım işleri ödeneklerinin aktarılması ile ilgili işlemleri yaparken veya bunların harcamalarını belirlerken bu durumu göz önünde bulunduracaklardır.”

düzenlemesi, 21.4. maddesinde ise

“İlgili veya bağlı birimler % 10 oranının aşılması zorunluluğu doğması durumunda buna ilişkin başvurularını, ilgili veya bağlı buldukları kurum ve kuruluşlara yapacaklardır. Kurum ve kuruluşlarca gelen taleplerin incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucu, 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapacakları harcamaların yıllık bütçelerinde mal ve hizmet alımı ile yapım işleri için ayrılan ödenekleri toplamının % 10 oranını aşacağına anlaşılması halinde, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kurum ve kuruluşlar için bağlı veya ilgili bakan, mahalli idarelerde ve (IV) sayılı cetvelde yer alan kurum ve kuruluşlarda üst yönetici, (III) sayılı cetvelde yer alan kurum ve kuruluşlar ile anılan Kanun kapsamında yer almayan kurum ve kuruluşlarda ise harcama yetkisine sahip kişi ya da kurullar tarafından 62 nci maddenin (i) bendi uyarınca uygun görüş için Kuruma başvuruda bulunulacaktır. Bu konuda yetki devredilmiş olsa bile yetki devredilenlerin başvuruları kabul edilmeyecektir.”

düzenlemesi yer almaktadır.

4734 Sayılı Kanununun 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamaların, toplam ödeneklerin %10 oranını aşıp aşmadığının tespitine ilişkin bir mekanizmanın kurulmaması ve yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine uyulmamasının kontrol riski oluşturduğu, Kamu İhale Genel Tebliği'nde düzenlenen %10 limitinin aşılmaması hususunda önleyici tedbirlerin uygulanması, mevzuatta öngörülen limitlerin aşılmaması halinde ise Kamu İhale Kurulunun uygun görüşünün alınması gerekmektedir.

BULGU 5: Mal Alımına Yönelik İhtiyaçların Kısımlara Bölünmek Suretiyle Doğrudan Temin Yoluyla Karşılanması

Döner Sermaye İşletmesi tarafından mal alımlarının ihale yerine parçalara bölünerek 4734 sayılı Kanun'un 22/d maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemi ile gerçekleştirildiği görülmüştür.

Doğrudan temin; ihtiyaçların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 18'inci maddesinde sayılan (açık ihale usulü, belli istekliler arasında ihale usulü ve pazarlık ihale usulü) ihale usulleri için tespit edilen kurallara uyulmaksızın; ilan yapılmadan, teminat alınmadan, ihale komisyonu kurma ve anılan Kanun'un 10'uncu maddesinde sayılan yeterlilik kriterlerini arama zorunluluğu bulunmaksızın, ihale yetkilisince görevlendirilecek kişi veya kişiler tarafından piyasa fiyat araştırması yapılarak temin edilmesidir.

Yukarıda da açıkça ifade edildiği üzere doğrudan temin bir ihale usulü değildir. Doğrudan temin ile 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde belirtilen nitelikteki ihtiyaçların karşılanmasında idarelere kolaylık sağlanması amaçlanmıştır. Bu nedenle bazı alımların belirlenen parasal limitler dâhilinde bu maddeye göre yapılması istisnai bir durumdur.

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesi 1'inci fıkrasının (d) bendinde belirtilen ve Kamu İhale Kurumu tarafından güncellenen tutarı aşmayan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin idarelerce temin edilmesi mümkün bulunmaktadır. Bu bentte belirlenen parasal limitlere bağlı olarak yapılacak ihtiyaç teminlerinde, piyasada yapılan fiyat araştırması sonucunda öngörülen parasal limitin aşılabacağı tespit edilmesi halinde, ihtiyacın Kanun'un ilgili hükümlerine göre ihale yoluyla temin edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan anılan Kanun'un 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Dolayısıyla 4734 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesine göre açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanun'un 22'nci maddesi 1'inci fıkrası (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki işlerin kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle doğrudan temini, Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Yapılan alımlar incelendiğinde;

- Alıma konu ... malın parçalara bölünerek 21.06.2021 tarihinde 3 ayrı yevmiye ile M.. Medikal firmasından, 22.06.2021 tarihinde 2 ayrı yevmiye ile S... Ticaret firmasından,

- Alıma konu ... malların parçalara bölünerek 13.01.2021-18.01.2021 tarihlerinde 3 ayrı yevmiye ile iki ayrı firmadan temin edildiği, ilgili malları yıl içerisinde sık sık alım konusu yapıldığı anlaşılmış çok sayıda benzer örneklerle karşılaşılmıştır.

İdare 2021 yılı içerisinde yaşanan malzeme teminindeki güçlük ve pandemiye bağlı diğer aksaklıklar nedeniyle isteklilerin ihalelere teklif vermekten imtina ettiğini, 10.06.2020 tarihli Kamu Kurum ve Kuruluşlarının İhtiyaçlarının Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğüne Karşılama Hakkında Karar'a uygun olarak taleplerin oluşturulduğunu ancak hizmetin aksamadan yerine getirilebilmesini mümkün kılan sürede sonuçlanmadığı bu nedenlerden dolayı malzemelerin kısımlara bölünerek temin edildiğini ifade etmiştir. İlgili hususları değerlendirmek gerekirse;

-Parçalara bölünerek temini bulgu konusu edilen mal ve malzemelere ilişkin 2021 yılı içerisinde çıkılan ancak isteklilerin teklif vermemesi nedeniyle iptal edilen, sonuçlandırılmayan bir ihale bulunmamaktadır. İlaç ve tıbbi malzeme alımına ilişkin çıkılan ihalelerde teklif gelmeyen malzemelere ilişkin alımlar Kanun'un 22'inci maddesi 1'inci fıkrası (f) bendi kapsamında gerçekleştirilmiş ve bu alımlar bulgumuza konu edilmemiştir.

-Yukarıda yer verilen Karar ve diğer düzenleyici metinlerde idarelerin Ofisin ana statüsü içerisinde kalan mal ve hizmetlerden T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca ilan edilecek olanları Ofis aracılığıyla temin etmelerine hükmedilmiş ancak ilgili mal ve hizmetlerin ne olduğu ile yaşanacak olası aksaklık durumunda uygulanacak ihale yöntemi yahut doğrudan temin usulüne ilişkin açıklamaya yer verilmemiştir.

Bu itibarla; İdare tarafından yapılan alımların, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen kısımlara bölünememe, rekabet, kaynakların verimli kullanılması ve diğer ilkeler çerçevesinde yine aynı Kanun'da düzenlenen usul ve esaslara göre temel ihale usulleri ile gerçekleştirilmesi gerekmektedir. İhale ile temin edilmesi gereken ihtiyaçların parasal sınırın altında kalacak şekilde parçalara bölmek suretiyle karşılanması Kanun'un temel ilkelerine açıkça aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 6: Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Usul ve Esaslar'a Uygun Yapılmaması

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinde; herhangi bir iç kontrol biriminin olmadığı, harcama öncesi ön mali kontrolün yapılması için mali hizmetler biriminin kurulmadığı ve ön

mali kontrole tabi tutulması gereken ihale dokümanlarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı tespit edilmiştir.

10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde;

"Bu Usul ve Esasların amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir."

denilmektedir. Kapsam maddesinden de anlaşılacağı üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden olan Döner Sermaye İşletmeleri de ön mali kontrol yapacak kurumlar arasında kabul edilmektedir.

Mali hizmetler birimi bahse konu Usul ve Esaslar'da "*Kamu idarelerinde 5018 sayılı Kanunun 60'uncü maddesinde belirtilen görevleri yürüten birimi ifade eder*" şeklinde tanımlanmıştır. İç kontrole ilişkin yetki ve sorumlulukların belirlendiği 8'inci maddesinde ise "*Üst yöneticiler, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludur. İdarelerin malî hizmetler birimi, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapar ve ön malî kontrol faaliyetini yürütür...*" ifadesi yer almaktadır.

Usul ve Esaslar'ın "Ön malî kontrolün kapsamı" başlıklı 10'uncü maddesinde; "*Ön malî kontrol görevi, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından yerine getirilir...*" denilmektedir.

Yapılan incelemede Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde; herhangi bir iç kontrol biriminin kurulu olmadığı, harcama öncesi ön mali kontrolün yapılması için mali hizmetler biriminin kurulmadığı, ön mali kontrole tabi tutulması gereken ihale dokümanlarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı için dosyalarda ön mali kontrole ilişkin herhangi bir görüş yazısının yer almadığı görülmüştür.

Döner Sermaye İşletmesinde ön mali kontrol işlemlerinin 5018 sayılı Kanun ve İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

7. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Döner Sermaye İşletmesinde İç Kontrol Sisteminin Etkin Bir Şekilde İşletilmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Döner Sermaye İşletmesi iç kontrol sistemine dahil edilmiştir. Ancak iç kontrolün bileşenlerinden ön mali kontrolün usulüne uygun gerçekleştirilmediği anlaşıldığından bu husus bulgu konusu yapılmıştır.